

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

14.01.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 13 січ. У ВР зареєстровано законопроект про Національний день молитви. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. В Україні із початку широкомасштабного вторгнення Росії загинули 145 митців та 95 медійників. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 13 січ. «Розстріляне» покоління: від початку повномасштабної війни в Україні загинули десятки митців та журналістів. – Т. Здоровило; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 145 митців та 95 журналістів. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 13 січ. Україна дала дозвіл на ексгумацію жертв Волинської трагедії: коли розпочнуться роботи. – А. Стадник; The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Ексгумацію жертв Волинської трагедії розпочнуть у квітні на Тернопільщині. – К. Мельник](#)

[Укрінформ. – 2025. – 14 січ. Професор Сергійчук розповів про методіку підрахунку жертв Голодомору. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Петиція для збереження «Літаючої тарілки» зібрала необхідні голоси. – К. Мельник](#)

[The Village Україна. – 2025. – 13 січ. На території ботсаду Гришка можуть побудувати офіси або житло під виглядом реконструкції – Перов. – Д. Головань](#)

[The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Національна академія наук радить ботсаду Гришка достроково розірвати договір з інвестором. – К. Мельник](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Киян та гостей міста запрошують на безплатні екскурсії: коли саме. – Інф.](#)

[Фокус.–2025. – 13 січ. «Ніби просто хата у селі»: на OLX виставили історичний палац з озером і дамбою \(фото\). – Т. Вишнеvsька](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 січ. «Наш театр – колектив реалістів, які щодня роблять свою справу», – Богдан Бенюк про підсумки 2024 року для Театру на Подолі. – М. Катаєва](#)

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Гастролю Львівської опери: у Києві вперше покажуть «Діалоги кармеліток» Франсіса Пуленка. – Т. Асадчева

Музика

Фокус.–2025. – 13 січ. Почалося голосування за останнього фіналіста Нацвідбору на «Євробачення-2025»: список усіх пісень (відео). – В. Ситняк; The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Десятого фіналіста Нацвідбору на «Євробачення-2025» можна обрати в «Дії». – В. Гриненко; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У «Дії» стартувало голосування за десятого фіналіста нацвідбору на Євробачення-2025. – Інф.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Нові обрії етноромантизму: центр сучасного мистецтва демонструє твори Тетяни Русецької. – Т. Асадчева

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Київ і художники: у столичній галереї показують твори класиків та сучасників. – М. Катаєва

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2025. – 10 січ. У столиці нагородили лауреатів Премії імені Сергія Параджанова для дебютів у кіно. – М. Катаєва

Vogue. – 2025. – 14 січ. 9 найцікавіших фільмів кінофестивалю «Санденс-2025». – Інф.

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Стрічка Міли Жлуктенко й Данієля Асادی Фаезі увійшла до Berlinale Shorts-2025. – К. Мельник

Vogue. – 2025. – 13 січ. 8 українських фільмів, які не можна пропустити у 2025 році. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 13 січ. В Україні створили короткометражку про призерів Олімпійських ігор-2024. – Т. Здоровило

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Dogwoof придбали права на міжнародний прокат фільму «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова. – К. Мельник; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Британська компанія придбала права на міжнародний прокат нового фільму Мстислава Чернова. – Інф.

УНІАН. – 2025. – 13 січ. На Київстар ТБ вийшов український комедійний треш-горор «Морена». – В. Орлова

Просвітництво

Український тиждень. – 2025. – 13 січ. «Ці люди були європейцями», – Олег Корнієнко про українську еліту Східної Слобожанщини. – О. Петренко-Цеунова

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Києві презентували перший інклюзивний комікс для дітей. – Інф.

Література. Книговидання

[Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Оголошено конкурс на здобуття премії European Union Prize for Literature. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 14 січ. Книга письменниці Амеліної потрапила до рейтингу BBC. – О. Лебедина; Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Визнання серед найкращих: книга Вікторії Амеліної потрапила до рейтингу BBC. – Т. Асадчева](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Видавництво «Каламар» після хвилі критики припинить розповсюдження книжки «Маленький козак». – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Побачило світ перше ювілейне число наймолодшого українського часопису. – Д. Горобенко](#)

Музейна справа

[УНІАН. – 2025. – 14 січ. У Києві проходить незвичайна виставка, присвячена Сергію Параджанову \(фоторепортаж\). – М. Григоренко](#)

Охорона культурної спадщини

[Вечірній Київ. – 2025. – 12 січ. У Києві досвідчені реставратори зі студентами відновлять унікальне панно «Пори року». – О. Скотнікова](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Укрінформ. – 2025. – 14 січ. Найбільші бібліотеки України й Канади домовилися про партнерство. – Інф.](#)

Релігія

[Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Російські загарбники зруйнували або пошкодили 630 культових споруд в Україні – експерт. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Посол в Естонії відвідав у місті Раквере бібліотеку, яка слугує громадським центром для українців. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Пластуни передали посольству України у Швейцарії Вифлеємський вогонь миру. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Франції відбувся святковий концерт для української громади. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 14 січ. У Латвії проходить фотовиставка «Військові записки. Україна». – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Точицький запросив колегу з Латвії на конференцію з питань культури. – Інф.](#)

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Україна і Румунія посилять співпрацю у сфері культури. – Інф.

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Великій Британії під час святкування «Маланки» зібрали кошти для українських захисників. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 13 січ. У ВР зареєстровано законопроект про Національний день молитви. – Інф.

У Верховній Раді зареєстровано законопроект №12336, що передбачає встановити 24 лютого – Національним днем молитви. Цей законопроект передбачає збереження духовної спадщини та патріотичного духу в державі. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1040417.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. В Україні із початку широкомасштабного вторгнення Росії загинули 145 митців та 95 медійників. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 13 січ. «Розстріляне» покоління: від початку повномасштабки в Україні загинули десятки митців та журналістів. – Т. Здоровило; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 145 митців та 95 журналістів. – Інф.

За даними МКСК, під час війни загинули не лише українські, але й сім іноземних медійників, які розповідали світові про події в Україні. Журналісти, які нині працюють в Україні, створюють важливі новини, розслідування та репортажі в умовах підвищеного ризику. Медійники цілодобово збирають неспростовні докази злочинів російської армії та висвітлюють силу, подвиг і мужність українських захисників. Ці дані не лише про масштаби втрат, а й нагадування про трагічні сторінки нашої історії. Систематичні злочини проти журналістів і медіа, вчинені Росією, становлять серйозну загрозу для свободи слова та інформаційної безпеки, підривають демократичні цінності та права людини, наголосили в МКСК. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-iz-pochatku-shyrokomashtabnoho-vtorhnennia-rosii-zahynuly-145-myttsiv-ta-95-medijnykiv/>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187462/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3947964-v-ukraini-z-lutogo-2022-roku-zaginuli-145-mitciv-ta-95-zurnalistiv.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 13 січ. Україна дала дозвіл на ексгумацію жертв Волинської трагедії: коли розпочнуться роботи. – А. Стадник; The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Ексгумацію жертв Волинської трагедії розпочнуть у квітні на Тернопільщині. – К. Мельник

Ексгумація останків жертв Волинської трагедії, які поховані у на території села Садове (Пужники) в Тернопільській області, розпочнеться у квітні. Відповідний дозвіл від української влади отримав Фонд «Свобода і демократія», який два роки тому знайшов місце поховання. Після дослідження планується перепоховання загиблих та вшанування місця, де в лютому 1945 року було вбито близько 80 осіб. Фахівці з польської сторони вже збирають ДНК у нащадків. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ukrajina-dala-dozvil-na-ekshumatsiju-zhertv-volinskoji-trahediji-koli-rozpohnutsja-roboti.html>

<https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/358803-eksgumatsiyu-zhertv-volinskoyi-tragediyi-rozpochnut-v-kvitni-na-ternopilschini>

Українформ. – 2025. – 14 січ. Професор Сергійчук розповів про методику підрахунку жертв Голодомору. – Інф.

Професор Київського національного університету імені Шевченка, завідувач кафедри історії світового українства Володимир Сергійчук розповів українським дипломатам та представникам діаспори у Нью-Йорку про методику підрахунку загиблих під час Голодомору 1932–1933 років, що використовувалася експертами. Сергійчук зазначив, що визначені судовою статистично-криміналістичною експертизою кількісні показники в 9 млн 108 тис. піддаються критиці особами, які не працювали з архівами або «виконують завдання Москви». Він наголосив, що встановлено чотири ознаки фізичного знищення українців: вилучення продовольства; заборона виїзду населення по хліб у Росію та Білорусь; замовчування правди про Голодомор перед світом; відмова від продовольчої допомоги заходу. Усі ці ознаки, підкріплені документами та заборонаю українізації в СРСР, свідчать про геноцид, додав Сергійчук. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3948195-profesor-sergijcuk-rozpoviv-pro-metodiku-pidrahunku-zertv-golodomoru.html>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Петиція для збереження «Літаючої тарілки» зібрала необхідні голоси. – К. Мельник

Петиція для збереження «Літаючої тарілки» зібрала необхідні 6 тисяч голосів за 10 днів, ідеється на сайті Київради. У петиції згадують про її статус пам'ятки з 2020 року, будівництво ТРЦ Ocean Mall, що вже поглинув «Тарілку», і стрічку «Нескінченність за Флоріаном» про боротьбу за цю споруду. «Збереження цього об'єкта архітектурної спадщини Києва є першочерговою ціллю міського голови», – пише автор. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358799-petitsiya-dlya-zberezhennya-laquo-litayuchoyi-tarilki-raquo-zibrala-neobhidni-golosi>

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. На території ботсаду Гришка можуть побудувати офіси або житло під виглядом реконструкції – Перов. – Д. Головань

На території Національного ботанічного саду імені Гришка можуть побудувати офіси або житло під виглядом реконструкції, каже пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Він зазначив, що на території ботанічного саду є щонайменше три будівлі, які адміністрація могла передати під «реконструкцію». Реконструкція має менше обмежень, ніж нове будівництво, навіть на заповідних територіях. Ймовірно, так хотіли обійти формальну заборону щодо нового будівництва, каже Перов. Серед цих будівель є гуртожиток, який уже має житлове призначення. Це означає, що його можуть реконструювати, не змінюючи офіційного призначення, і при цьому не потрібно окремо виділяти землю для нового будівництва, зазначив Дмитро

Перов. На папері це залишиться частиною заповідної ділянки з кадастровим номером 8000000000:82:102:0060. Але фактично на місці старих адміністративних будівель можуть звести нові офіси, а на місці гуртожитку – житловий будинок. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358809-na-teritoriyi-nbsp-botsadu-grishka-mozhut-pobuduvati-nbsp-ofisi-abo-zhitlo-pid-viglyadom-rekonstruktsiyi-nbsp-ndash-perov>

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Національна академія наук радить ботсаду Гришка достроково розірвати договір з інвестором. – К. Мельник

Національна академія наук радить ботсаду Гришка достроково розірвати договір з інвестором через його невиконання, ідеться в офіційній заяві. За їхніми словами, досі договір з інвестором ТОВ «КСМ-Девелопмент» не набув чинності, бо його уклали неправильно й не визначили умов, тобто й не виконували. Крім того, ще від початку не йшлося про житлову забудову на території ботсаду, а договір передбачав реконструкцію деяких будівель на території. Це було потрібно, щоб зберегли фонд насінництва, зокрема види з Червоної книги України, пояснює академія наук. 14 січня НАУ проведе пресконференцію в адмінкорпусі ботсаду стосовно збереження і недоторканості території. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358807-natsionalna-akademiya-nauk-radit-botsadu-grishka-dostrokovro-rozirvati-dogovir-z-investorom>

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Киян та гостей міста запрошують на безплатні екскурсії: коли саме. – Інф.

Управління туризму та промоцій КМДА і Київський центр розвитку туризму запрошують киян і гостей столиці на два лекторії та три екскурсії. 15 січня – лекторій «Київ шістдесятників» відкриє життєвий шлях київських митців і мислителів 1960-х років – шістдесятників. 17 січня – лекторій «Київ. Втрачена краса» розповість про те, як і чому Київ змінював своє архітектурне обличчя. 18 січня – екскурсія «Київ європейський», де можна буде познайомитися з архітектурою Києва та різноманітними об'єктами, які пов'язують наше місто з Європою, а також з будівлями, які були зведені європейськими архітекторами. 19 січня – екскурсія «Відомий і невідомий Печерськ» (для людей з порушеннями слуху) розповість про один із найдавніших і найцікавіших районів Києва – Печерськ, про його історичні та військові об'єкти, відомі оборонні споруди та пам'ятки архітектури світового значення. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107364/>

Фокус.–2025. – 13 січ. «Ніби просто хата у селі»: на OLX виставили історичний палац з озером і дамбою (фото). – Т. Вишнеvsька

Попри краєвид і історичність, власник відмовився від ідеї його реставрувати та пропонує переробити палац під ресторан. В Україні виставили на продаж історичну будівлю. Йдеться про маєток Модеста Єзерського

розташований у селі Іванківці на Житомирщині. Громадська організація «Україна Інкогніта» зауважила, що будівля виконана у традиціях архітектурного напрямку неоготика й розташована лише за 25 кілометрів від Житомира. В організації запевнили, що до стану напівруїни маєток довела його «приватна бутність». За часів СРСР там була школа, а взагалі палац Модеста Єзерського був зведений ще в 1892 році. В реєстр пам'яток України він не включений. Палац складається з шести залів та підвалу ще на 3 зали з вікнами. Поряд розташований ще один будинок вільного призначення. У палаці збереглася кахляна піч. Докладніше:

<https://focus.ua/uk/ukraine/688182-istorichni-budivli-prodayetsya-mayetok-modesta-yezerskogo-foto>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 12 січ. «Наш театр – колектив реалістів, які щодня роблять свою справу», – Богдан Бенюк про підсумки 2024 року для Театру на Подолі. – М. Катаєва

Прем'єри 2024 року: «Процес» (реж. Давид Петросян за твором Франца Кафки), «Швейцарія» (реж. Поліна Медведева за твором Джоанни Мюррей-Сміт), «Незнайомка» (реж. Володимир Кудлінський за новелою Михайла Коцюбинського), «Тускульські бесіди» (реж. Річард Нельсон за власною п'єсою), «Молочайник» (реж. Ігор Матіїв за твором Оксани Гриценко), «Шановані безумці» (реж. Сергій Маслобойщиков за мотивами твору Жана Жироду). З поміж шести прем'єр 2024 року дві привернули особливу увагу театралів. Це «Процес» за Кафкою у постановці Давида Петросяна та «Тускульські бесіди» Річарда Нельсона. Приїзд американського режисера та драматурга Річарда Нільсона, який поставив виставу «Тускульські бесіди», став знаковим для закладу. Режисер продовжить співпрацювати з театром й у 2025-му. Про те яким був 2024 рік для театру, про досягнення та важливі події для закладу, про зміни в театрі й взаємодію з глядачами та що планує заклад цьогогоріч розповідає директор-художній керівник Київського академічного драматичного театру на Подолі імені Віталія Малахова Богдан Бенюк. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107327/>

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Гастролі Львівської опери: у Києві вперше покажуть «Діалоги кармеліток» Франсіса Пуленка. – Т. Асадчева

15 січня на сцені Національної опери України відбудеться показ опери відомого французького композитора Франсіса Пуленка «Діалоги Кармеліток» у постановці Львівської національної опери. Прем'єра вистави у постановці відомого українського режисера, який наразі очолює Львівську національну оперу, відбулася у червні 2024 року. Нова постановка стала знаковою мистецькою подією, оскільки сам твір «Діалоги кармеліток» прозвучав вперше не лише у Львові, а й на українській оперній сцені загалом. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107346/>

Музика

Фокус.-2025. – 13 січ. Почалося голосування за останнього фіналіста Нацвідбору на «Євробачення-2025»: список усіх пісень (відео). – В. Ситняк; The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Десятого фіналіста Нацвідбору на «Євробачення-2025» можна обрати в «Дії». – В. Гриненко; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У «Дії» стартувало голосування за десятого фіналіста нацвідбору на Євробачення-2025. – Інф.

Свій голос можна віддати до 17 січня. Сам Нацвідбір пройде 8 лютого, а «Євробачення» – у травні. Почалося голосування за десятого фіналіста Нацвідбору на «Євробачення-2025», яке пройде у Швейцарії. Свого фаворита можна обрати в застосунку «Дія». Докладніше:

<https://focus.ua/uk/ukrayinskij-shoubiz/688067-yevrobachennya-2025-de-i-koli-golosovati-za-desyatogo-finalista-nacvidboru>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358769-obrati-desyatogo-finalista-natsvidboru-na-laquo-evrobachennya-2025-raquo-mozhna-v-laquo-diyi-raquo>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3947941-u-dii-startovalo-golosuvanna-za-desatogo-finalista-nacvidboru-na-evrobacenna2025.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Нові обрії етноромантизму: центр сучасного мистецтва демонструє твори Тетяни Русецької. – Т. Асадчева

Нещодавно у Центрі сучасного мистецтва «Білий світ» розпочалася нова персональна виставка «Життя прекрасне» Тетяни Русецької. Художниця працює в жанрі містичного етнічного романтизму, але час від часу звертається і до жанру українського попарту, який тісно пов'язаний з національною ідентичністю. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107361/>

Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Київ і художники: у столичній галереї показують твори класиків та сучасників. – М. Катаєва

Галерея «НЮ АРТ» підготувала тематичну експозицію, яка зібрала твори різноманітних митців столиці. Загалом представлено 44 роботи 21 автора. Тут представлено роботи різних стилів та жанрів, є пейзажі, натюрморти, ню. Киянам пропонують оглянути роботи майстрів, які працювали та працюють в нашому місті протягом ХХ–ХХІ століттях. Серед представлених робіт три картини Тетяни Яблонської. Серед інших класиків – Сергій Шишко. На виставці є дві його роботи, які не виставлялися на попередніх проєктах, – «Біля фонтану» (1975) та «Вид Дніпра. Володимирська гірка» (1958). Один із топових лотів – абстрактний твір Івана Марчука «У вирі неспокою» (2002). Також доступні до огляду картини Віктора Зарецького («Осінь. Осіннє золото беріз», 1987), Миколи Глуценка («Літній день», кінець 1960-початок 1970-х років) та Анатолія Лимарева («На річці. Липень», 1978-1981), київські пейзажі Юрія Химича, офорт Григорія Якутовича (ілюстрація до «Повісті минулих літ, 1981) та ін. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107129/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2025. – 10 січ. У столиці нагородили лауреатів Премії імені Сергія Параджанова для дебютів у кіно. – М. Катаєва

9 січня, до дня народження Сергія Параджанова, у столичному Будинку кіно пройшла перша церемонія вручення Премії Національної спілки кінематографістів України імені Сергія Параджанова серед професійних дебютів за 2024 рік. Премію запровадили рішенням Правління НСКУ з нагоди відзначення 100-річчя з дня народження видатного майстра українського та світового кінематографа. На премію фільми подавали самі творці. З 50 поданих стрічок до фіналу увійшли 10 дебютних повнометражних ігрових та неігрових картин: «Бартка», «БожеВільні», «Квіти України», «Кілометр», «Ля Палісіада», «Медовий місяць», «Ми, наші улюбленці та війна», «Сопілка Перуна», «Степне», «Nice Ladies». Спецнагороду за акторський дебют отримала Ірина Нірша, що зіграла головну героїню в стрічці «Медовий місяць» (режисерка Жанна Озірна). Нагороду за режисерський дебют вручили військовослужбовцю Євгену Мазуренку, режисеру документальної стрічки «Сопілка Перуна». Ще одну нагороду за режисерський дебют отримав Антон Птушкін, що зняв документальну стрічку «Ми, наші улюбленці та війна». Премію імені Параджанова за найкращий акторський дебют здобув Сергій Кисіль, який зіграв у фільмі «БожеВільні». За найкращий продюсерський дебют лауреаткою премії стала Марина Врода, вона ж була режисеркою та співавторкою сценарію фільму «Степне». Премію за найкращу режисерську роботу у дебютному неігровому кіно здобула Аделіна Борець, режисерка стрічки «Квіти України». Триумфатором церемонії став фільм «Ля Полісіада», який здобув три нагороди. За найкращу операторську роботу премію отримав Володимир Усік, а за як найкращий сценарист-дебютант та за найкращу режисерську роботу у дебютному ігровому кіно – Філіп Сотниченко. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107264/>

Vogue. – 2025. – 14 січ. 9 найцікавіших фільмів кінофестивалю «Санденс-2025». – Інф.

Серед них новий документальний фільм «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова. Події картини відбуваються під час українського контрнаступу 2023 року. Чернов документує будні одного взводу, який виконує завдання подолати два кілометри міцно укріпленого лісу та звільнити стратегічно важливе українське село від російської окупації. Докладніше:

<https://vogue.ua/article/culture/kino/10-naycikavishih-filmiv-kinofestivalyu-sandens-2025-57960.html>

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Стрічка Міли Жлуктенко й Даніеля Асаді Фаезі увійшла до Berlinale Shorts-2025. – К. Мельник

Стрічка української режисерки Міли Жлуктенко й німецького режисера Даніеля Асаді Фаезі увійшла до програми Berlinale Shorts-2025. Ідеться про

документальний фільм «Озираючись назад» («Rückblickend Betrachtet»). У ньому розповідають про робітників-мігрантів, які будують торговий центр для Мюнхенської олімпіади 1972 року. У 2016 році це ж місце стає місцем расистської стрілянини. На Berlinale Shorts відбудеться світова прем'єра стрічки «Озираючись назад». Крім неї, до програми ввійшли ще 25 фільмів з Італії й Індонезії, Куби, Франції, Мексики, Іспанії, Франції, Ірану, Канади й інших країн. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358797-strichka-milizhluktenko-y-danielya-asadi-faezi-uviyshla-do-berlinale-shorts-2025>

Vogue. – 2025. – 13 січ. 8 українських фільмів, які не можна пропустити у 2025 році. – Інф.

У 2025 році на нас чекають надзвичайні українські кінопрем'єри: від байопіка «Малевич» Дар'ї Онищенко до нового документального фільму Олега Сенцова «Реал». Також у списку – «Фрагменти льоду» Марини Стоянової, «Дім за склом» Тараса Дроня, «Ти – космос» Павла Острікова, «Донька» Єгора Олесова, «Медовий місяць» Жанни Озірної, «Пісні землі, що повільно горить» Ольги Журби. Докладніше:

<https://vogue.ua/article/culture/kino/9-ukrajinskih-filmiv-yaki-ne-mozhna-propustiti-u-2025-roci-57959.html>

Україна молода. – 2025. – 13 січ. В Україні створили короткометражку про призерів Олімпійських ігор-2024. – Т. Здоровило

Національний олімпійський комітет презентував на власному ютуб-каналі короткометражну стрічку «Олімпійське сузір'я: Париж-2024». У фільмі розповіли про 15 українських спортсменів, які перемогли або здобули призові місця на Олімпійських іграх. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187468/>

The Village Україна. – 2025. – 13 січ. Dogwoof придбали права на міжнародний прокат фільму «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова. – К. Мельник; Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Британська компанія придбала права на міжнародний прокат нового фільму Мстислава Чернова. – Інф.

Компанія Dogwoof придбала права на міжнародний прокат фільму «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова, пише Variety. Світова прем'єра стрічки відбудеться 23 січня на фестивалі незалежного кіно в США «Санденс», де вона змагатиметься в номінації World Cinema Documentary Competition. Тоді Dogwoof розпочнуть міжнародні продажі фільму, а в Північній Америці його буде розповсюджувати компанія PBS Distribution, як і з дистрибуцією «20 днів у Маріуполі». Про фільм. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358805-dogwoof-pridbali-prava-na-mizhnarodniy-prokat-filmu-laquo-2000-metriv-do-andriyivki-raquo-mstislava-chernova>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3948084-britanska-kompania-pridbala-prava-na-miznarodnij-prokat-novogo-filmu-mstislava-chernova.html>

УНІАН. – 2025. – 13 січ. На Київстар ТБ вийшов український комедійний треш-горор «Морена». – В. Орлова

Українська стрічка «Морена» режисера Сергія Альошечкіна вже доступна для перегляду на платформі кіно та телебачення Київстар ТБ. Докладніше:

<https://www.unian.ua/lite/kino/na-kijivstar-tb-viyshov-ukrajinskiy-komediyniy-tresh-goror-morena-12882729.html>

Просвітництво

Український тиждень. – 2025. – 13 січ. «Ці люди були європейцями», – Олег Корнієнко про українську еліту Східної Слобожанщини. – О. Петренко-Цеунова

Історик, військовослужбовець і слобожанин Олег Корнієнко розповідає про те, як зв'язки з Гетьманщиною та європейські традиції у мистецтві й суспільній організації зберігались і трансформувались у постійній контактній зоні Слобожанщини також проте, що вирізняє Слобожанщину і коли сформувався цей регіон; яка була роль козацтва у формуванні регіону; як відбувалося культурне та соціальне становлення Слобожанщини; що приносила сюди Росія; як позиціонувала себе слобідська еліта. Докладніше:

<https://tyzhden.ua/tsi-liudy-buly-ieuropejtsiamy-oleh-kornienko-pro-ukrainsku-elitu-skhidnoi-slobozhanshchyny/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Києві презентували перший інклюзивний комікс для дітей. – Інф.

У Києві в межах одноденного буткемпу «Спілкування без бар'єрів» презентували перший інклюзивний комікс для дітей «Серце бачить більше, ніж очі». Комікс спрямований на подолання стигми та виховання у дітей розуміння, що всі люди, незалежно від фізичних особливостей, є рівними у правах і можливостях. У презентації коміксу «Серце бачить більше, ніж очі» взяла участь Олександра Паскаль, яка стала прототипом головної героїні. Комікс створений у межах програми UPSHIFT, національну хвилю якої реалізує ГО «СКЦ Задзеркалля» за підтримки ЮНІСЕФ Україна та Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини через німецький державний банк розвитку KfW. Буткемп «Спілкування без бар'єрів» – це спеціальна платформа для популяризації цінностей інклюзії та толерантності серед молоді. Проєкт є частиною ширшої програми підтримки молоді та інклюзивної освіти, яка реалізується за підтримки міжнародних організацій. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3948124-u-kievi-prezentovali-persij-inkluzivnij-komiks-dla-ditej.html>

Література. Книговидання

Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Оголошено конкурс на здобуття премії European Union Prize for Literature. – Інф.

Комітет European Union Prize for Literature (штаб-квартира – Брюссель, Бельгія) – цього року вдруге обрав Український інститут книги як організацію, що має висунути національного номінанта від України на здобуття цієї літературної премії. Мета премії EUPL – надати міжнародну видимість авторам, які перебувають на початку кар'єри у своїй країні і яким необхідне професійне міжнародне визнання. Згідно з правилами EUPL, на премію від країни висувається один номінант, а процедура його обрання довірена організації, яка висуває номінанта. Кандидатуру на здобуття премії можуть подавати самі автори, видавці, агенти, перекладачі, культурні менеджери тощо. Для зголошення на здобуття премії потрібно заповнити [аплікаційну форму](#) до 17 січня. Про умови та критерії відбору. *Премія European Union Prize for Literature (EUPL) – це заснована 2009 року щорічна ініціатива, яка відзначає видатних авторів художньої літератури у країнах, які беруть участь у програмі Європейського Союзу «Креативна Європа». Премія, яка співфінансується програмою «Креативна Європа», має на меті підкреслити багатство та різноманітність сучасної європейської літератури, а також привернути увагу до унікальної культурної та мовної спадщини континенту. Премія EUPL створена за підтримки Європейської комісії комітетом асоціацій, до якого входять Федерація європейських видавців (FER) та Європейська та міжнародна федерація книготорговців (EIFB).* Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/oholosheno-konkurs-na-zdobuttia-premii-european-union-prize-for-literature/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 14 січ. Книга письменниці Амеліної потрапила до рейтингу BBC. – О. Лебедина; Вечірній Київ. – 2025. – 13 січ. Визнання серед найкращих: книга Вікторії Амеліної потрапила до рейтингу BBC. – Т. Асадчева

Британська редакція BBC включила в список рекомендованих до прочитання в 2025 році книг – «Щоденник війни й правосуддя: Дивлячись на жінок, що дивляться на війну» (War & Justice Diary: Looking at Women Looking at War) української письменниці зі Львова Вікторії Амеліної, яка загинула внаслідок російського ракетного удару по Краматорську у липні 2023 році. Книгу Амеліної опублікує одне із найстаріших видавництв світу – Macmillan Publishers під імпринтом St. Martin's Press у лютому. Ця книга містить розповіді українських жінок, які беруть участь у боротьбі з російськими окупантами або допомагають їм вести. Передмову до видання написала канадська письменниця Маргарет Етвуд.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/kniha-pismennitsi-amelinoji-potrapila-do-rejtinhu-vvs.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107343/>

Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Видавництво «Каламар»

після хвилі критики припинить розповсюдження книжки «Маленький козак». – Інф.

Видавництво «Каламар» випустило дитячу книжку «Маленький козак» за підтримки Українського інституту книги (УІК). Авторка цього видання, Валерія Кисельова-Саврасова, раніше опублікувала російськомовну книжку «Васька-емігрант» за кордоном у швейцарському видавництві Sandermoen Publishing, що спеціалізується на книжках російською. Однак, зіштовхнувшись з критикою в соцмережах, видавництво припинить розповсюдження цієї книжки. «...ситуація, яка склалась навколо книги «Маленький козак» стала для нас несподіванкою та ударом... за всі 11 років діяльності видавництва «Каламар» ми зіштовхнулись з подібним уперше, бо завжди: ставимо цінність української культури та письма на перше місце; перевіряємо авторів на предмет співпраці з росією; підписуємо контракти лише з перевіреними агенціями. Тож ми ніяк не очікували, що вже після підписання контракту з європейськими партнерами, авторка тексту (з якою у нас немає прямого контракту, вона – підрядник європейської агенції, з якою якраз ми і маємо контракт) вирішить випустити книгу для російської аудиторії у швейцарському видавництві. Наразі ми вилучаємо книгу з продажу і зупиняємо співпрацю. Звісно, це втрати для видавництва, проте для нас в цій ситуації головне цінності, а вони завжди на стороні української книги та культури. Ця ситуація могла статись з кожним видавництвом, адже дії авторки тексту були вчинені саме після перевірки та підписання контракту. Крім того, щоб уникнути подібних ситуацій в майбутньому і не давати приводу сумніватись у наших проектах, ми додаємо до всіх авторів вимогу – заборону співпраці з російськими або пов'язаними видавництвами...», – прокоментували у видавництві. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/vydavnytstvo-kalamar-pislia-khvyli-krytyky- pryrynyt-rozповsiudzhennia-knyzhky-malenkyj-kozak/>

Українська літературна газета. – 2025. – 13 січ. Побачило світ перше ювілейне число наймолодшого українського часопису. – Д. Горобенко

10-й ювілейний випуск відзначає Всеукраїнський журнал «Олександрійський маяк». Засновниця журналу – 19-річна письменниця, член НСПУ Аліна Шевченко. Примітно, що над цим числом, поруч із редакційною колегією та всіма причетними до випуску, трудився публіцист, редактор, заслужений журналіст України Андрій Нечитайло. Серед авторів, опублікованих в часописі, як знані письменники, так і дебютанти. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/pobachylo-svit-pershe-iuvilejne-chyslo-najmolodshoho-ukrainskoho-chasopysu/>

Музейна справа

УНІАН. – 2025. – 14 січ. У Києві проходить незвичайна виставка, присвячена Сергію Параджанову (фоторепортаж). – М. Григоренко

9 січня в музеї театрального, музичного та кіномистецтва України у Києві стартувала виставка «Сергій Параджанов. Автентика свободи», присвячена знаменитому українсько-вірменському режисеру. Відкриття виставки було

приурочено до 101-го дня народження митця, справжнє ім'я якого Саркіс Говсепі Параджанян. Триватиме виставка «Сергій Параджанов. Автентика свободи» до 28 лютого. Докладніше:

https://www.unian.ua/tourism/newsphoto/vistavka-sergiy-paradzhanov-avtentika-svobodi-v-kiyevi-de-ta-koli-foto-novini-kiyeva-12882294.html#goog_rewarded

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2025. – 12 січ. У Києві досвідчені реставратори зі студентами відновлять унікальне панно «Пори року». – О. Скотнікова

Ельміра Еттінгер, дослідниця архітектури модернізму і монументального мистецтва та її колега Олена Борисова випадково дізнались про те, що у приміщенні колишньої Київської бальнеологічної лікарні залишилось панно, створене художником-монументалістом Віктором Бліновим. Тривалий час лікарня не працювала і авторська керамічна робота була у занедбаному стані. Після того, як дослідниці побачили умови в яких знаходиться робота, звернулись до власника будівлі, з проханням передачі твору до колекції Національного музею українського народно-декоративного мистецтва. Після цього почався демонтаж керамічного панно, яке складалось з п'яти великих «картин». Тож «Пори року» взялись відновити в Асоціації мистецтвознавців, експертів, оцінювачів та реставраторів. Днями у Національній академії керівних кадрів культури та мистецтв підписали меморандум про те, що в реставраційній майстерні вишу проведуть роботи з відновлення панно «Пори року», що прикрашало колишню Київську бальнеологічну лікарню. Прикметно, що до процесу відновлення керамічного твору залучать студентів Академії. За словами реставраторів, на дослідження та відновлення панно «Пори року» знадобиться понад рік. Під наглядом професіоналів молодь отримає безцінну практику, а також візьме участь у дискусіях фахівців, що підтримують збереження культурної спадщини України. В Асоціації мистецтвознавців, експертів, оцінювачів та реставраторів заявили, що хочуть створити прецедент – щоб були майданчики з подібних дій – робочі групи, які можуть підключатись до демонтажу, збереженню, консервації, реставрації – все це етапи, які мають робити професіонали. Саме тому співпраця з Національною академією керівних кадрів культури та мистецтв є важливою і дуже актуальною. Чимало пам'яток руйнується щодня і культурну спадщину треба буде відновлювати. Якраз така база в Академії дуже підтримає державну політику у цій царині. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107293/>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українформ. – 2025. – 14 січ. Найбільші бібліотеки України й Канади домовилися про партнерство. – Інф.

Між бібліотеками Канади й України було укладено меморандум про співпрацю. Йдеться про підписання угоди про партнерство між Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського й громадської бібліотеки

Торонто. Серед іншого документ «заохочує створення програм обміну книгами для покращення колекцій бібліотек, а також спільну організацію культурних й освітніх заходів». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3948192-najbils-i-biblioteki-ukraini-j-kanadi-domovilisa-pro-partnerstvo.html>

Релігія

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Російські загарбники зруйнували або пошкодили 630 культових споруд в Україні – експерт. – Інф.

Під час повномасштабної війни російські загарбники зруйнували або пошкодили 630 культових споруд в Україні та вбили понад 40 священників і пасторів. Про це сказав голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський. Він зазначив, що Росія є однією з країн, де релігійні свободи найсуворіше обмежуються, і те, що відбувається на окупованих територіях, взагалі не піддається жодному правовому визначенню. За словами очільника ДЕСС, Російська православна церква активно переслідує релігійні організації, що не підпорядковуються її юрисдикції. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3948003-rosijski-zagarbniki-zrujnuvali-abo-poskodili-630-kultovih-sporud-v-ukraini-ekspert.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Посол в Естонії відвідав у місті Раквере бібліотеку, яка слугує громадським центром для українців. – Інф.

Посол України в Естонській Республіці Максим Кононенко під час регіональної поїздки до міста Раквере відвідав Центральну бібліотеку Ляене-Вірумаа, яка також виконує роль громадського центру для українських біженців. Крім того, в бібліотеці створено дитячу кімнату, що забезпечує різноманітні активності для дітей. Посол передав добірку книг для української книжкової полиці, яка функціонує в бібліотеці завдяки ініціативі Spilno_ee та MTÜ Divergent Woman. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3947949-posol-v-estonii-vidvidav-u-misti-rakvere-biblioteku-aka-slugue-gromadskim-centrom-dla-ukrainciv.html>

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Пластуні передали посольству України у Швейцарії Вифлеємський вогонь миру. – Інф.

Представники української міжнародної скаутської організації «Пласт» завітали до посольства України у Швейцарії, та передали дипломатам Вифлеємський вогонь миру. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3947974-plastuni-peredali-posolstvu-ukraini-u-svejcarii-vifleemskij-vogon-miru.html>

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Франції відбувся святковий концерт для української громади. – Інф.

У місті Сен-Поль-де-Ванс для української громади півдня Франції відбувся святковий концерт оркестру L'Harmonie de Saint-Paul de Vence,

організований однією з найбільших франко-українських асоціацій AFUCA. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3947965-u-francii-vidbuvsya-svatkovij-koncert-dla-ukrainskoi-gromadi.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 січ. У Латвії проходить фотовиставка «Військові записки. Україна». – Інф.

У виставковій залі Redvāle, що поблизу латвійського міста Сабіле, проходить фотовиставка «Військові записки. Україна» про реалії російської війни проти України. Авторами фото є український оператор Максим Пенко, а також журналістка Латвійського телебачення Ina Strazdina, яка з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну працює на передовій та на прифронтових українських територіях, створюючи репортажі про ситуацію в Україні. Загалом на виставці представлено 40 світлин. У відкритті фотовиставки взяли участь парламентський секретар МЗС Латвії Даце Мелбарде, перший секретар посольства України Наталія Береза, директор Redvāle Art Park Оярс Фельдберг, латвійські журналісти та громадськість. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3948286-u-latvii-prohodit-fotovistavka-vijskovi-zapiski-ukraina.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Точицький запросив колегу з Латвії на конференцію з питань культури. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький під час телефонної розмови запросив міністра культури Латвійської Республіки Агнесу Лаце взяти участь у конференції з питань культури в Україні «Співпраця заради стійкості». Під час розмови сторони також обговорили напрями співпраці у сфері культури, зокрема можливості реалізації спільних проєктів та поглиблення двостороннього партнерства. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3948102-tocickij-zaprosiv-kolegu-z-latvii-na-konferenciu-z-pitan-kulturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. Україна і Румунія посилять співпрацю у сфері культури. – Інф.

Міністри культури України та Румунії Микола Точицький і Наталія-Елена Інтотеро висловили готовність зміцнювати співпрацю та підтримувати спільні ініціативи, які сприятимуть розвитку культурних відносин між двома країнами. Точицький також запросив свою румунську колегу долучитися до Конференції з питань культури в Україні «Співпраця заради стійкості». Мета цієї конференції – сприяти ефективній координації міжнародних зусиль щодо підтримки та зміцнення культурної сфери в Україні, а також поглибленню обміну досвідом і розвитку двостороннього співробітництва між державами. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3948141-ukraina-i-rumunia-posilat-spivpracu-u-sferi-kulturi.html>

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2025. – 13 січ. У Великій Британії під час святкування «Маланки» зібрали кошти для українських захисників. – Інф.

В Українському громадському центрі Спілки українців у Великій Британії у місті Лідс відбулося свято «Маланка», під час якого вдалося зібрати на підтримку України 2 755 фунтів стерлінгів. Захід організувала Асоціація української громади Лідса (Leeds Ukrainian Community Association). Усі зібрані під час святкового заходу кошти будуть спрямовані на допомогу українським військовим. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3947996-u-velikij-britanii-pid-cas-svatkuvanna-malanki-zibrali-kosti-dla-ukrainskih-zahisnikiv.html>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org ; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26